

નોંધ :- જમણી બાજુએ આપેલા અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(કુલ ગુણ : ૧૦૦)

વિભાગ - ૧ : 'વચનામૃત' - ૩૩મી આવૃત્તિ, ઓગસ્ટ - ૨૦૧૯

- પ્રશ્ન. ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]
૧. ચારે નિષ્ઠા એકને વિષે વર્તે તેને શું કહીએ ?
 ૨. ઇન્દ્રિયો-અંતઃકરણને શેમાં રાખીને ભગવાનની ભક્તિ કરાવવી ?
 ૩. ભગવાનનું અતિશય માહાત્મ્ય જણાય તેને અર્થ શું કરવું ?
 ૪. નાસ્તિકપણાના હેતુઓ લખો.
- પ્રશ્ન. ૨ નીચે આપેલાં દૃષ્ટાંતોમાંથી કોઈ પણ એક દૃષ્ટાંત લખી તેનો સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) [૪]
૧. 'સૂર્ય ઉદય થતાં ચંદ્રમાદિકનાં તેજ લીન થાય છે.' દૃષ્ટાંતે પુરુષોત્તમ ભગવાનનું અધિકપણું
 ૨. અનુતાપ - પરિતાપ
- પ્રશ્ન. ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) [૪]
૧. આત્મનિષ્ઠા આદિક જે ચાર ગુણ તેમને શા માટે એકબીજાની અપેક્ષા છે ?
 ૨. વાસના જિતાણી ક્યારે જાણવી ?
 ૩. 'યા નિશા સર્વભૂતાનાં તસ્યાં જાગર્તિ સંયમી । યસ્યાં જાગ્રતિ ભૂતાનિ સા નિશા પશ્યતો મુનેઃ ॥' શ્લોકનો અર્થ શો ?
 ૪. ગઢડા પ્રથમ ૭૧ પ્રમાણે ભગવાન શા માટે પોતાના ભક્તજનની સર્વે સેવાને અંગીકાર કરે છે ?
- પ્રશ્ન. ૪ નીચે આપેલાં અવતરણોની પૂર્તિ કરો. [૯]
૧. અને જેને એવું લેશમાત્ર માન નથી.
 ૨. જે એકાંતિક ભક્ત તે સેવામાં રહે છે.
 ૩. અને જો કોઈ અંતઃકરણને હું પકડું છું.
- પ્રશ્ન. ૫ નીચેના પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રસંગો અભ્યાસક્રમના વચનામૃતના સંદર્ભનું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (ત્રણ થી ચાર લીટીમાં) [૪]
૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી કહેતા, 'એક ક્ષણ મહારાજની મૂર્તિ ભૂલાય તો તાળવું ફાટી જાય એવું દુઃખ થાય'.
 ૨. 'શ્રીકૃષ્ણ સદા બાળ બ્રહ્મચારી હોય, વિકારે રહિત હોય તો, હે ! જમુનાજી માર્ગ આપો.' કહેવાથી જમુનાજીએ માર્ગ આપ્યો.
 ૩. રોજ લાડવા જમતા સાધુને ઘરના સાંભરી આવ્યા.
 ૪. બાપુ રતનજી અનુભવતા કે જેમ મહારાજના સમાગમમાં સ્ત્રી અને નિદ્રાના સંકલ્પ નહોતા થતા તેમ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના સમાગમમાં પણ નથી થતા.

વિભાગ - ૨ : 'ભગવાન સ્વામિનારાયણ જીવનચરિત્ર ભાગ ૧ - છઠ્ઠી આવૃત્તિ, મે - ૨૦૧૩ અને
ભાગ ૨ - છઠ્ઠી આવૃત્તિ, જૂન - ૨૦૧૨

- પ્રશ્ન. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]
૧. ધર્મની તૂટેલી પાળોને સજીવન કરતા સહજાનંદ સ્વામી ('માણાવદરમાં ધર્મસભા'ના જ પ્રસંગો)
 ૨. બાળચરિત્રોમાં દેખાતું ઘનશ્યામનું ભગવાનપણું ('પુરુષોત્તમનું પ્રાગટ્ય અને બાળલીલા' થી 'અયોધ્યાની પુણ્યભૂમિમાં' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૩. પરિવર્તનના પ્રણેતા નીલકંઠ વર્ણી ('નરનારાયણના આશ્રમમાં' થી 'પૂર્વ બંગાળમાં' સુધીના જ પ્રસંગો)
- પ્રશ્ન. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૮]
૧. 'અમે માનવી નથી' નીલકંઠવર્ણીની યાત્રામાં સાર્થક થતી ઉક્તિ ('પાછા અયોધ્યામાં અને ત્યાંથી ઉત્તર તરફ'ના જ પ્રસંગો)
 ૨. હરબાઈ-વાલબાઈને વિમુખ ઠરાવ્યાં ('રામાનંદ સ્વામી અને નીલકંઠ વર્ણીનું મિલન' થી 'રામ, લક્ષ્મણ, જાનકીની મૂર્તિઓ પધરાવવાનો નિષેધ' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૩. નિષ્કામ ધર્મમાં ઘનશ્યામની રુચિ ('ઘનશ્યામને ઉપવીત-સંસ્કાર'ના જ પ્રસંગો)
- પ્રશ્ન. ૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો. (પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું.) [૧૨]
૧. શ્રીહરિ રઘુનાથદાસને વિમુખ કરે છે
 ૨. મેઘજિતનો પરાભવ
 ૩. આજ સુદર્શનચક્ર ઘરોઘર આપ્યું છે
 ૪. દીવાલમાં નહીં, ધર્મમાં છિદ્ર છે
 ૫. કાલીદત્તનું કૃત્ય

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના
આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને "સત્સંગ પ્રાણ-૧-૧"
પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

તારીખ મહિનો વર્ષ
પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :-

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

પ્રશ્ન. ૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. [૮]

૧. મયારામ ભટ્ટ ('તીર્થરાજ લોજપુરમાં' થી 'ધર્મધુરાની સોંપણી' સુધીના જ પ્રસંગો)
૨. ઉન્નડ ખુમાણ ('રામાનંદ સ્વામી અને નીલકંઠવર્ણનું મિલન' થી 'રામાનંદ સ્વામીનું તિરોધાન' સુધીના જ પ્રસંગો)

વિભાગ - ૩ : 'ધાર્મિક વિધાનો અને ભાવનાઓ' - આઠમી આવૃત્તિ, જૂન - ૨૦૧૮ અને સામાન્ય જ્ઞાન નિબંધ

પ્રશ્ન. ૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. ખોડશોપચાર વિધિમાં પાદ્ય એટલે શું ?
૨. નિત્યપૂજામાં કોને કોની સાથે સીધો સંબંધ છે ?
૩. જીવનની પ્રત્યેક ક્ષણમાં પ્રદક્ષિણાનું શું મહત્ત્વ છે ?
૪. આચાર્ય શ્રીવિહારીલાલજી મહારાજને કોણે કંઠી ધારણ કરાવી હતી ?
૫. ટી.વી.ના ઝેરથી બચવા માટે પ્રમુખસ્વામી મહારાજ કયો ઉપાય બતાવે છે ?

પ્રશ્ન. ૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એકનો મુદ્દાસર જવાબ લખો. (દસેક લીટીમાં) [૩]

૧. ઘરસભાથી શા લાભ થાય છે ? તેના માટે પ્રમુખસ્વામી મહારાજ શું કહે છે ?
૨. ઘરમાં ટી.વી. વસાવવું પડે એમ જ હોય તો ટી.વી.માં શું જોવું અને શું ન જોવું એ વિવેક કેમ શીખવવો ?

પ્રશ્ન. ૧૨ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (પંદર થી વીસ લીટીમાં) [૬]

૧. આહારમાં ડુંગળી, લસણ શા માટે ન લેવાય ?
૨. માનસી પૂજા એટલે શું ?

પ્રશ્ન. ૧૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) [૬]

૧. પૂજાની પવિત્રતા કેવી રીતે જાળવવી ?
૨. સત્સંગ સભા માટે ગુરુવર્યો શું કહે છે ?
૩. બાળકનાં માતા-પિતા તરીકે તેના પ્રત્યે તમારી ફરજો શી છે ?

પ્રશ્ન. ૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર નિબંધ લખો. (પાંત્રીસ થી ચાલીસ લીટીમાં) [૧૫]

૧. આટલું શીખીએ પ્રમુખસ્વામી મહારાજમાંથી (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ : ડિસેમ્બર-૨૦૧૮, પા.નં. ૫-૭)
૨. વચનામૃત ગ્રંથના શીર્ષકની વૈવિધ્યતા અને દાર્શનિક દૃષ્ટિ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ : ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૦, પા.નં. ૮-૧૫)
૩. અક્ષરમંદિરમાં દીપાવલિ પર્વ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ : ડિસેમ્બર-૨૦૧૮, પા.નં. ૩૩-૩૭)

સૂચના :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો રવિવાર, તા. ૨૫ જુલાઈ, ૨૦૨૧ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાનાં પાનાં જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

❧ અગત્યની જાહેરાત તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની દર્શાવેલી website - link પરથી પરીક્ષાનાં પુસ્તકો (છેલ્લી આવૃત્તિ), જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા મુખ્ય પરીક્ષાના જ ઉકેલપત્રો નિ:શુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

<http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>